

ZARZĄDZENIE

Dnia 30 kwietnia 2025 r.

Sędzia SN Wiesław Kozielowicz w związku z pismem adwokata B. M. – obrońcy skazanego P. J. z dnia 14 marca 2025 r. dotyczącym wznowienia z urzędu postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2024 r., sygn. akt V KK 182/24, oddalającym jako oczywiście bezzasadną kasację wniesioną przez obrońcę skazanego od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 13 listopada 2023 r., sygn. akt V Ka 998/23, zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z dnia 10 maja 2023 r., sygn. akt V K 227/22 **nie stwierdzam podstaw do wszczęcia przez Sąd Najwyższy postępowania o wznowienie wskazanego wyżej postępowania z urzędu (art. 542 § 3 k.p.k.).**

UZASADNIENIE

W przepisie art. 542 § 3 k.p.k. unormowano wznowienie postępowania karnego z urzędu. Do wznowienia postępowania karnego w tym trybie dochodzi jedynie wówczas jeżeli ujawni się jedno z bezwzględnych uchybień odwoławczych z art. 439 § 1 k.p.k. Wznowienie postępowania z urzędu na podstawie uchybień z art. 439 § 1 pkt 1 – 8 k.p.k. może nastąpić na korzyść bądź na niekorzyść oskarżonego, zaś z przyczyn ujętych w art. 439 § 1 pkt 9 – 11 k.p.k. tylko na korzyść. **Natomiast art. 542 § 4 k.p.k. stanowi, że wznowienie nie może nastąpić z tych przyczyn, jeżeli były one przedmiotem rozpoznania w trybie kasacji.**

W realiach sprawy brak jest podstaw do podjęcia działań z urzędu przez Sąd Najwyższy w przedmiocie wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2024 r., oddalającym, jako oczywiście bezzasadną, kasację wniesioną przez obrońcę skazanego od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 13 listopada 2023 r., sygn. akt V Ka 998/23, zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z dnia 10 maja 2023 r., sygn. akt V K 227/22. Po pierwsze w orzecznictwie Sądu Najwyższego od ponad dwudziestu lat, dominuje pogląd, że niedopuszczalny z mocy ustawy jest wniosek o wznowienie postępowania kasacyjnego, gdyż orzeczenie Sądu Najwyższego o oddaleniu kasacji nie jest orzeczeniem kończącym postępowanie w rozumieniu art. 544 § 2 k.p.k. w zw. z art. 540 § 1 *in princ.* k.p.k. Jest natomiast takim orzeczeniem wydane przez Sąd Najwyższy, po uchyleniu w wyniku kasacji prawomocnego wyroku, orzeczenie następcze o umorzeniu postępowania lub o uniewinnieniu oskarżonego (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 kwietnia 2001 r., sygn. akt III KO 53/99, OSNKW 2001, z. 7 – 8, poz. 67, z dnia 27 czerwca 2001 r., III KO 115/00, OSNKW 2001, z. 9 – 10, poz. 83, z dnia 25 listopada 2010 r., sygn. akt V KO 87/10 i powołane w nim orzeczenia, zam. R – OSNKW 2010, poz. 2369, z dnia 19 sierpnia 2015 r., sygn. akt IV KO 46/15, OSNKW 2015, z. 12, poz. 104, a także postanowienie składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2023 r., sygn. akt I KZP 17/22, Legalis). Po drugie w niniejszej sprawie w kasacji złożonej od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 13 listopada 2023 r., sygn. akt V Ka 998/23, zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z dnia 10 maja 2023 r., sygn. akt V K 227/22, ówczesny obrońca skazanego adwokat B. N., zarzucił obrazę art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., polegającą na wydaniu orzeczenia przez Sąd Okręgowy w Łodzi w składzie któremu przewodniczył SSO X.Y., powołany na urząd sędziego Sadu Okręgowego w Łodzi na wniosek wadliwie ukształtowanej Krajowej Rady Sądownictwa. Ten zarzut, jak wynika z pisemnego uzasadnienia postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2024 r., sygn. akt V KK 182/24, został rozpoznany przez Sąd Najwyższy orzekający w jednoosobowym składzie (SSN Jarosław Matras). W piśmie z dnia 14 marca 2025 r. dotyczącym wznowienia z urzędu postępowania zakończonego prawomocnym

postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2024 r., sygn. akt V KK 182/24, adwokat B. M. - obrońca skazanego P. J., z naruszeniem unormowania art. 542 § 4 k.p.k., poniósł zatem zaistnienie w sprawie uchybienia, które zostało wcześniej opisane w zarzucie kasacji i zarzut ten został rozpoznany przez Sąd Najwyższy.

W uchwale składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 r., I KZP 5/05, OSNKW 2005, z. 6, poz. 48, wyrażono pogląd, że w postępowaniu o wznowienie postępowania, ujętym w art. 542 § 3 k.p.k., istnieje zawsze możliwość wykorzystania inicjatywy stron w celu usunięcia rzeczywistych uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. Pełne zastosowanie znajduje tu instytucja przewidziana w art. 9 § 2 k.p.k., umożliwiająca stronie wystąpienie z wnioskiem (sygnalizacją) o dokonanie czynności z urzędu. Ta inicjatywa, w razie potwierdzenia zaistnienia wskazanego uchybienia, może prowadzić do wszczęcia z urzędu postępowania wznowieniowego, zaś w braku zaistnienia uchybienia skutkującego obowiązkiem wszczęcia z urzędu postępowania wznowieniowego, nie wymaga wydania orzeczenia stwierdzającego, że wskazywana usterka nie występuje.

W realiach niniejszej sprawy można byłoby zatem poprzestać jedynie na pisemnym poinformowaniu skazanego P. J. i jego obrońcę adwokata B. M., o braku podstaw do wszczęcia postępowania wznowieniowego z urzędu, jednakże za celowe uznano decyzję o braku prawnych podstaw do wszczęcia postępowania wznowieniowego z urzędu podjąć w formie niezaskarżalnego zarządzenia.

[J.J.]

[a.ł]